

QORTI TAL-MAGISTRATI MALTA

MAGISTRAT

DR MICHAEL MALLIA LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tnejn 29 ta' Ottubru, 2001

Numru 3

Avviz. numru 1465/99mm

Emanuel u Ruth konjugi
Grech

vs

Carmen Taliana

Il-Qorti,

Rat l-avviz mahrug mill-atturi fit-8 ta' Ottubru, 1999 fejn talbu lil din il-Qorti li tikkundanna lill-konvenuta li thallas lill-atturi s-somma ta' erba mija u hamsa u sebghin lira Maltin (Lm475) jew somma ohra verjuri rapprezentanti d-danni minnha kagjonati lill-atturi waqt "*demonstration*" illi ghamlet fil-fond residenzjali tal-istess atturi bl-uzu tal-magna maghrufa bhala "Rosa Linda".

Bl-ispejjez kollha u bl-imghax legali sad-data tal-pagament effettiv kontra l-konvenuta li giet ingunta ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuta fejn eccepjet:

1. Illi fl-ewwel lok u in linea preliminari l-eccipjenti mhix il-legittimu kontradittur u dana stante li l-konvenuta waqt l-imsemmija *demonstration* kienet qed taghmel xogholijiet direttament u in rapprezentanza tas-socjeta' "International Sales Direct".
2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suesuppost, l-eccipjenti mhix responsabbli ghal ebda danni allegatament sofferti mill-atturi meta saret *demonstration* bil-magna maghrufa bhala "Rosa Linda" fil-proprjeta' ta' l-atturi.
3. Illi minghajr pregudizzju ghas-suesuppost it-talba tal-atturi ghal dak li jirrigwarda l-ammont fi flus ta' danni allegatament sofferti, hija wahda esagerata.
4. Salv eccezzjonijiet ohra, u bl-ispejjez kontra l-atturi ngunti ghas-subizzjoni.

Semghet ix-xhieda bil-gurament.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat:

Jinghad mill-bidu nett li l-konvenuta qatt ma dehret fl-udjenzi illi l-Qorti kienet izzomm ghas-smiegh ta' din il-kawza, lanqas meta l-kawza kienet appuntata esklussivament ghall-provi taghha.

Ghalhekk il-Qorti trid toqghod fuq dak li rrizulta f'dawn l-atti illi huwa principalment il-provi migjuba mill-atturi.

Fl-ewwel eccezzjoni taghha l-konvenuta qieghdha tghid illi hija mhix il-legittimu kontradittur peress illi hija kienet taghmel xoghol direttament u in rappresentanza tas-socjeta' "International Sales Direct". Fl-isfond ta' dak li nghad qabel din l-eccezzjoni ma giet bl-ebda mod ippruvata, anzi jidher li l-konvenuta kienet qieghdha taghmel dan ix-xoghol bil-makkinarju taghha stess u mhux ta' din is-socjeta' illi qieghdha ssemmi fl-ewwel eccezzjoni. A fol 19 tal-process Ruth Grech qed tghid li l-magna wzata mill-konvenuta kienet ghadha kemm xtratha hija stess peress illi kellha arrangament mal-agenzija li l-ewwel tixtri magna u mbaghad taghmel *demonstration* biha. Din il-magna kienet ghadha kemm xtratha xi gimgha qabel.

Is-socjeta' "International Sales Direct" issemmiet l-ewwel darba mill-attrici fil-bidu tax-xhieda taghha nkonnessjoni ma' xi *voucher* li rebah ir-ragel taghha fejn kien intitolat ghal *demonstration* ta' xi prodott. Ma jidhirx illi dana huwa l-istess prodott illi sar ix-xoghol fuq dan is-sufan illi minnha l-attrici qieghdha tilmenta xi hsarat. Fil-fatt l-istess attrici tghid illi ma kienetx interessata f'dan il-prodott illi kienet qed toffri l-"International Sales Direct", pero' accettat li ssirilha *demonstration* ta' magna maghrufa bhala "Rosa Linda". Din id-*demonstration* saret mill-konvenuta Carmen Taliana. X'konnessjoni hemm bejn din il-magna maghrufa bhala "Rosa Linda" u l-"International Sales Direct" ma rrizultax minn dawn l-atti, ghad illi jidher illi Taliana taghmel xi xoghol ghal din is-

socjeta'. Ghalhekk il-Qorti ma jidhirlhiex li l-konvenuta rnexxielha tipprova l-ewwel eccezzjoni taghha u dina timmerita li tigi skartata.

Ghal dak li jirrigwarda l-meritu, huwa veru illi l-konvenuta Taliana marret ghand ir-residenza ta' l-atturi biex taghmel *demonstration* ta' din il-magna maghrufa bhala "Rosa Linda". Din il-magna fil-qosor hija *steam cleaner*. Sar xi tindif f'xi postijiet tad-dar u mbaghad gew ghal dan is-sufan ahmar tal-bellus. Il-konvenuta ssuggeriet illi kienet l-attrici stess illi taghmel it-tindif. Dina ssettjat il-magna u tatha f'idejn l-attrici sabiex tnaddaf. Minkejja li l-attrici gibdet l-attenzjoni tal-konvenuta illi t-temperatura kienet gholja wisq, giet assikurata illi din it-temperatura taqa' u t-tindif ikun jista jsir. Ghalhekk fuq istruzzjonijiet tal-konvenuta l-attrici ghaddiet biex taghmel it-tindif. Waqt illi qed isir dan, bdiet tirrealizza illi halliet xi linji fuq dan il-bellus. Sussegwentement irrizulta illi dawn il-linji huma linji ta' hruq bhal meta tghaddi b'hadida tal-moghdija tahraq fuq xi hwejjeg u dawn il-linji ma jistghux jitnehhew. L-unika rimedju huwa illi jerga jsir it-tapezzar mill-bidu nett. L-atturi ppruvaw diversi drabi biex inehhu dawn il-linji u tbajja u anke l-istess konvenuta jidher illi kkuntatjat lid-ditta Mark Schembri & Associates li ukoll taghmel xoghol ta' tindif biex tipprova tirrimedja d-dannu illi sofrew l-atturi. Mark Schembri ghad illi ma marx personalment baghat lill-lavrant tieghu Charles Decelis illi wara illi ra din il-hsara wkoll ikkonkluda illi ma setgha qatt tigi rriparata. Decelis uza l-makkinarju tad-ditta Mark Schembri biex inaddaf xi postijiet ohra ta' dan is-sufan liema xoghol kien sodisfacenti, pero' dik il-parti li kienet danneggjata hekk baqghet

u ma setghet qatt tigi msewwija. Meta l-atturi ndunaw illi ma hemm xejn x'tagħmel għal dan is-sufan, illi l-uniku rimedju huwa illi kellu jigi tapezzat mill-gdid, ikkomunikaw minn ta' l-inqas zewg azjendi li jagħmlu dan ix-xogħol. Wiehed minnhom huwa Raymond Seychell illi xehed a fol 35 tal-process. Qal illi kien hu illi għamel dan is-salott sitt snin ilu u kien salott kbir hafna u uniku. Ikkwota prezz ta' erba mija u hamsa u sebghin lira (Lm475.00) sabiex dan is-sufan jerga jigi tapezzat mill-gdid.

Ikkunsidrat:

Illi minn dawn il-provi l-Qorti hija sodisfatta illi hemm element ta' traskuragni fl-operat tal-konvenuta. Veru illi x-xogħol gie effettivament esegwit mill-attrici, pero' dana għamlitu fuq istruzzjonijiet diretti tal-konvenuta. L-attrici ma kellha l-ebda mezz tkun taf kif topera din il-magna "Rosa Linda". Tant hu hekk, illi kienet il-konvenuta illi ntroduciat din il-magna fir-residenza ta' l-atturi. Kienet hi li wriethom kif tahdem u x-xogħol li effettivament kienet kapaci tagħmel, izda għal dak li huwa setting tat-temperaturi, l-atturi ma kellhom l-ebda idea u hallew f'idejn il-konvenuta sabiex tirregola dan l-aspett. Kienet l-istess konvenuta illi rregolat it-temperatura tal-magna sabiex jitnaddaf dan is-sufan tal-bellus. Huwa ben saput illi l-bellus huwa materjal delikat hafna u mhux facli biex jitnaddaf u jekk issirlu xi hsara diffiċli biex jissewwa. Għalhekk il-konvenuta messha kienet konxja ta' dan il-fatt la qieghdha fil-mistier tat-tindif u messha hadet il-prekawzjonijiet kollha necessarji sabiex il-hsara ma ssirx. Kien hemm nies ohra illi hadmu fuq dan is-sufan bħal Charles Decelis u dana ma għamilx hsara, bhala lanqas ma

saret hsara t-tieni darba illi sar attentat ta' tindif minn xi nies ohra illi baghtithom il-konvenuta. Jibqa' l-fatt pero' illi dik id-darba illi sar uzu minn dik il-magna saret hsara fil-proprjeta' ta' l-atturi liema hsara ghandha tigi attribwita direttament ghat-traskuragni tal-konvenuta.

Huwa principju ta' gustizzja illi kull persuna ghandha tkun responsabbli ghad-danni kagunati tort taghha u dana huwa proprju dak illi gara f'dan il-kaz. Il-fatt illi l-konvenuta tidher illi kienet mghaggla dak inhar illi kienet qed taghmel din id-*demonstration* kif xehdet l-istess attrici ma jezonerahhix minn dan l-obbligu illi tassigura li ma taghmilx hsara fil-proprjeta' ta' haddiehor. Il-konvenuta kienet mistiedna ghand l-atturi, mistiedna biex taghmel xoghol ta' tindif, imma zgur illi qatt ma kien hemm l-intenzjoni jew il-hsieb li dan ix-xoghol kellu jikkawza xi hsharat. L-atturi agixxew in buona fede meta hallew lill-konvenuta taghmel dan ix-xoghol ta' tindif. Kienet il-konvenuta illi abbuzat minn din il-buona fede billi kienet traskurata jew almenu negligenti fl-operat ta' din il-magna tant illi kkawzat hsara lill-atturi. Huwa ta' dan illi l-konvenuta ghandha tkun responsabbli.

Ghal dak li jirrigwarda l-quantum tad-danni irrizulta mill-atti illi biex jerga jigi tappezzat dan is-sufan jehtieg spiza ta' erba mija u hamsa u sebghin lira (Lm475.00). Dan it-tappezzar huwa ta' xoghol gdid. Ta' min isemmi pero' illi dan is-sufan kien il-wzat xi sitt snin u ghalhekk kien ser jitbidel il-qadim mal-gdid u huwa gust illi jkun hemm daqsxejn ta' temperament fic-cifra tat-tiswija biex issir gustizzja ma' kulhadd. Tajjeb jew hazin l-atturi ser

ikollhom kisja gdida ta' dan is-sufan li sejjer jirrimpjazza wiehed qadim u ghalhekk mhux sew li dawn jibbenefikaw minn prezz intier ta' kisja gdida. Il-Qorti ghalhekk jidhrilha illi t-talba ta' l-atturi ghandha tkun imnaqqsa b'mitt lira (Lm100.00) biex isir bilanc gust fl-interessi tal-partijiet.

Ghal dawn il-motivi,

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi illi tilqa' t-talba ta' l-atturi. Tikkundanna lill-konvenuta li thallas is-somma ta' tlett mija u hamsa u sebghin lira Maltin (Lm375) rapprezentanti danni minnha kagjonati lill-atturi waqt "*demonstration*" illi hija ghamlet fir-residenza tal-istess atturi bl-uzu tal-magna maghrufa bhala "Rosa Linda".

Bl-ispejjez u interessi mid-data ta' din is-sentenza kontra l-konvenuta.

Anthony Zammit

Dep Reg